

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 20 Ιουνίου 2016
(OR. en)

10400/16

COEST 166

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 20 Ιουνίου 2016

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 10172/1/16 REV 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την Αρκτική

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την Αρκτική, ως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 20 Ιουνίου 2016.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την Αρκτική
Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, 20 Ιουνίου 2016**

1. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την κοινή ανακοίνωση για μια ολοκληρωμένη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αρκτική (JOIN(2016) 21 final) που εκδόθηκε στις 27 Απριλίου 2016 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του της 12ης Μαΐου 2014¹.
2. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία μιας ασφαλούς, σταθερής και ευημερούσας Αρκτικής. Σημειώνοντας την αυξημένη σε παγκόσμιο επίπεδο προσοχή και δραστηριότητα στην περιοχή της Αρκτικής, το Συμβούλιο υπενθυμίζει το ισχυρό ενδιαφέρον της ΕΕ να εδραιώσει και να αναπτύξει περαιτέρω την υφιστάμενη διατομεακή δέσμευσή της στην Αρκτική. Μια φιλόδοξη και καλά συντονισμένη πολιτική ευρέος φάσματος για την Αρκτική θα συμβάλει στη δέσμευση της ΕΕ σε μια ολοένα και πιο σημαντική από στρατηγική άποψη περιοχή. Η Αρκτική είναι μια περιοχή στην οποία συνεργάζονται ενεργά οι σημαντικότεροι περιφερειακοί και παγκόσμιοι παράγοντες· η ενίσχυση της συμμετοχής της ΕΕ στην Αρκτική είναι επίσης σημαντική από την άποψη της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.
3. Αναγνωρίζοντας την πρωταρχική ευθύνη των κρατών της Αρκτικής, το Συμβούλιο θεωρεί ότι πολλά από τα ζητήματα που απασχολούν την περιοχή μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα μέσω της περιφερειακής ή πολυμερούς συνεργασίας. Η ΕΕ μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε περιφερειακά και πολυμερή φόρα που ασχολούνται με ζητήματα που αφορούν την Αρκτική, ιδίως το Αρκτικό Συμβούλιο, το Ευρω-Αρκτικό Συμβούλιο της Θάλασσας του Μπάρεντς και τη Βόρεια Διάσταση. Εξίσου σημαντικές είναι και άλλες συμπράξεις, όπως μεταξύ άλλων με τη Διατλαντική Συμμαχία για την Έρευνα στον Ατλαντικό Ωκεανό.
4. Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τους αυτόχθονες πληθυσμούς και τις τοπικές κοινότητες της Αρκτικής προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απόψεις και τα δικαιώματά τους γίνονται σεβαστά και προωθούνται κατά την εν εξελίξει διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ που επηρεάζουν την Αρκτική.

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2014 σχετικά με την ανάπτυξη πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή της Αρκτικής.

5. Η έμφαση σε θεματικά και γεωγραφικά ζητήματα και στα μέτρα πολιτικής που περιγράφονται στην κοινή ανακοίνωση αποδίδεται δικαίως στη βιώσιμη ανάπτυξη και εκμετάλλευση του αρκτικού περιβάλλοντος, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα ευαίσθητα και σημαντικά οικοσυστήματα.
6. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη για επείγουσα και παγκόσμια δράση με σκοπό τη μείωση και αποφυγή των σημαντικών κινδύνων που συνεπάγονται η κλιματική αλλαγή και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην περιοχή της Αρκτικής που προκαλούνται κυρίως από παγκόσμιες δραστηριότητες. Ειδικότερα στον τομέα του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να εξασφαλίσουν φιλόδοξες και συνεκτικές λύσεις με τοπικό και παγκόσμιο αντίκτυπο, μεταξύ άλλων και μέσω της υλοποίησης των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο περιφερειακών και πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, και δη της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή του Δεκεμβρίου του 2015. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του της 15ης Φεβρουαρίου 2016².
7. Αναγνωρίζοντας τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη της στην υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και της καινοτομίας, το Συμβούλιο χαιρετίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την ενίσχυση των συνεργιών μεταξύ των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων με στόχο την ενίσχυση της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης στην Αρκτική μέσω της δημιουργίας ενός Φόρουμ ενδιαφερομένων για την Αρκτική, με σεβασμό της υπόστασης και των ικανοτήτων των συμμετεχόντων, καθώς και μέσω των μεταγενέστερων διασκέψεων, όπως αναφέρεται στην κοινή ανακοίνωση.
8. Υπενθυμίζοντας τη σταθερή υποστήριξή του στην ελευθερία της έρευνας στην περιοχή της Αρκτικής, το Συμβούλιο συμφωνεί ότι οι ερευνητικές προσπάθειες της ΕΕ και των κρατών μελών στον τομέα των επιστημών και της έρευνας είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους και συμβάλλουν ουσιαστικά στους επιμέρους θεματικούς τομείς που αναφέρονται στην κοινή ανακοίνωση, καθώς επίσης και σε ό,τι αφορά τις ερευνητικές υποδομές. Εκφράζοντας την ικανοποίησή του για την πρόθεση να διατηρηθούν υψηλά επίπεδα χρηματοδότησης για την έρευνα για την Αρκτική στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και διατηρώντας παράλληλα μια ισορροπημένη περιφερειακή χρηματοδότηση, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να αναλάβει δράση σε όλα τα επίπεδα για την επίτευξη συνεργιών μεταξύ των προγραμμάτων χρηματοδότησης της ΕΕ, καθώς και μεταξύ των εθνικών, πολιτικών και διεθνών προγραμμάτων για την παρακολούθηση και έρευνα - συμπεριλαμβανομένων των διαστημικών προγραμμάτων - και να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της ποιότητας της έρευνας, τη συλλογή δεδομένων και την ικανότητα παρατήρησης στην Αρκτική μέσω της διεθνούς συνεργασίας.

² Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2016 για την ευρωπαϊκή διπλωματία για το κλίμα μετά την 21η διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή.

9. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμμετοχή της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας σχετικά με την πρόληψη της ανεξέλεγκτης αλιείας στον κεντρικό Αρκτικό Ωκεανό, σε έναν τομέα που εμπίπτει στην αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα της ΕΕ. Επιπλέον, το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμμετοχή της ΕΕ και των κρατών μελών της στις εργασίες που σχετίζονται με τη διαχείριση ανά περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, σε στενή συνεργασία και με σεβασμό των περιφερειακών φορέων, οργανισμών και διαδικασιών, καθώς και σε πολυμερή θεσμικά πλαίσια. Σε ό,τι αφορά τη θαλάσσια ασφάλεια και την πρόληψη της ρύπανσης, το Συμβούλιο εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για την έγκριση, στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, του διεθνούς κώδικα για τα πλοία που πλέουν στα πολιτικά ύδατα, και ενθαρρύνει την πλήρη εφαρμογή και επιβολή του.
10. Με βάση την προληπτική προσέγγιση που αποσκοπεί στη βελτίωση της περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας της περιοχής, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους με τους οποίους η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη βιομηχανικής υποδομής ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, καθώς και χαμηλών εκπομπών άνθρακα, καινοτόμων τεχνολογιών και τηλεπικοινωνιών για ψυχρά κλίματα στην Αρκτική, σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τα σχέδια και τις πολιτικές ΔΕΔ-Μ. Μια ενισχυμένη εμπορική και επιχειρηματική συνεργασία, ένα δυναμικό πλαίσιο για τη δημιουργία και ανάπτυξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και ο βιώσιμος τουρισμός στην Αρκτική μπορούν να αποτελέσουν σημαντικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα των τοπικών κοινοτήτων και της περιοχής στο σύνολό της, μεταξύ άλλων σε σχέση με την εγχώρια οικονομική δραστηριότητα που συντελεί στη διαβίωση και την ανάπτυξη.
11. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη στενή συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών έναντι των προκλήσεων στην Αρκτική. Το Συμβούλιο καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο και την Επιτροπή να εξετάζουν τα ζητήματα που είναι σημαντικά για την περιοχή αυτή σε τακτική βάση τόσο στα περιφερειακά και τα πολυμερή πλαίσια όσο και σε διμερείς συνεργασίες και στον πολιτικό διάλογο με τους εταίρους της Αρκτικής και με άλλους εταίρους που ασχολούνται με θέματα της Αρκτικής. Επιπλέον, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την καίρια σημασία της περαιτέρω στενής συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες, τους αυτόχθονες πληθυσμούς, καθώς και με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους εκπροσώπους των επιχειρήσεων. Η ΕΕ προσβλέπει στην ταχεία εφαρμογή του οικείου καθεστώτος παρατηρητή σύμφωνα με τη δήλωση του Αρκτικού Συμβουλίου της Kiruna του Μαΐου του 2013. Επίσης, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι, ως μέλη και παρατηρητές στο Αρκτικό Συμβούλιο, τα κράτη μέλη της ΕΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της συνεργασίας στην Αρκτική, ανάλογα με το καθεστώς που έχει καθένα εξ αυτών.

12. Το Συμβούλιο καλεί την Ύπατη Εκπρόσωπο και την Επιτροπή - στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της - να συνεχίσουν την ενεργό εφαρμογή και παρακολούθηση των δεσμεύσεων που επισημαίνονται και να παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς τις κλιματικές, περιβαλλοντικές, θαλάσσιες και κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις στην περιοχή, και να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στο Συμβούλιο.
-